

Alex werkte in een fabriek en woonde bij zijn moeder, die voor hem kookte en de was deed, waardoor hij altijd geld overhield aan het einde van de maand. Hij had het goed voor elkaar, vond hij zelf. Er was alleen een nadeel. Van kinds af aan had het hem fantastisch geleken om een aquarium te beginnen, maar van zijn moeder mocht dat niet, omdat ze bang was dat hij de vissen zou verwaarlozen.

‘Je kunt niet eens voor jezelf zorgen,’ momperde ze telkens als hij het onderwerp ter sprake bracht.

Het was Rick die hem aanmoedigde om het toch te doen. Rick zat bij hem in de ploegendienst. Samen werkten ze nachtenlang in de buik van de fabriek, waar alles klopte, pulseerde en stampte. Ze stonden bij de compressiemachines: dikke darmen die meters witte teflonvlokken samenpersten tot een halffabricaat dat gebruikt werd in verschillende producten, zoals waterafstotende middelen, bakpannen en voedselverpakkingen. De machines moesten regelmatig gereinigd worden. Alex en Rick ververstten het water van de koelsystemen, schroefden de onderdelen uit elkaar en veegden alles schoon met staalborstels en schuursponzen.

’s Ochtends vroeg stonden ze buiten, zwaar in hun le-

dematen en koortsachtig licht in hun hoofd, te opgefokt om al naar bed te gaan.

Onderweg naar de uitgang passeerden ze mannen in zwarte vilten jassen en maatpakken die zich haastig naar hun eerste vergadering begaven en die voor de vorm een helm over hun kortgeknipte kapsel droegen. Als het even kon haalden Alex en Rick hun neus op, richtten en rochelden vlak voor de voeten van een van die nerveuze kantoorpikken. Niemand zei er ooit wat van, ze bleven druk met elkaar in gesprek en hielden hun blik strak op een punt in de verte. Iedereen wist wie hier het vuile werk deed. Klagen ging via de ploegmanager. Er was zo min mogelijk contact tussen vloer en kantoor. Een geruststellende gedachte voor beide partijen.

Na hun dienst gingen ze naar de dichtstbijzijnde supermarkt. Stinkend naar zweet en formaldehyde kochten ze halveliterblikken bier en zakken chips. Soms kocht een van hen een bus zware shag die ze over hun buidels verdeelden. Meestal was het Alex die betaalde.

‘Jouw leven kost toch bijna niks,’ smaalde Rick dan.

Ze moesten iets doen om hun zenuwen te temperen, om de voortdurend malende geluiden van de productielijn uit hun kop te verjagen. Daarom aten ze chips, likten het oranje paprikapoeder van hun vingers en probeerden dronken te worden, elke dag weer, zittend op hetzelfde bankje aan het water op de kade tegenover het industriële gebied. En daar begon Alex herhaaldelijk over zijn grote wens.

‘Je moet zo’n aquarium gewoon kopen,’ adviseerde Rick. Hij stootte een bulderende boer uit. ‘Je bent bijna veertig.’

Ze keken naar het fabrieksterrein waar ze net vandaan waren gekomen, naar de vrachttreinen en de boten, zwaarbeladen met roestige containers. De stalen opslagcilinders, het complexe systeem van pijpleidingen en de lange, dampende schoorstenen. Het had iets buitenaards.

‘Als jij vissen wilt, dan moet je dat godverdomme gewoon doen.’

Die dag kocht Alex zijn eerste aquarium in de dieren-speciaalzaak waar hij al zo vaak voor de deur had gestaan maar nooit eerder naar binnen was gegaan. Besluiteloos stond hij naar de vissen te turen.

‘Neem een paar tetra’s,’ adviseerde de medewerker die opeens achter hem opdoemde. ‘Die zijn in de aanbieding.’

Alex bevestigde het aquarium met spinhaken op de bagagedrager van zijn brommer en reed zo voorzichtig mogelijk naar huis. Tien kleine kardinaaltetra’s klotsten heen en weer in twee plastic zakken met water die aan weerszijden van zijn stuur hingen.

Hij zette het glazen gevaarte in de woonkamer, leegde de zakken erin en vulde de rest bij met kraanwater. De vissen waren zilver én rood, ze leken op reflectoren.

Zijn moeder kreeg vlekken in haar hals toen ze het aquarium zag, maar hield haar mond. 's Avonds stond er geen eten voor hem klaar. Hongerig maar tevreden reed Alex weer naar de fabriek.

Ze draait wel bij, wist hij. Ze draaide altijd bij.